

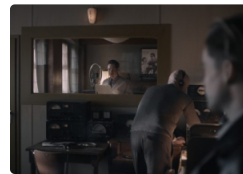
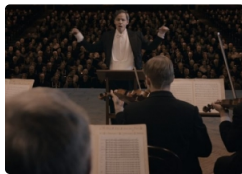
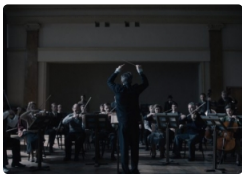
Nacionālais kino
centrs

Dokumentālā filma “Ļeņingradas simfonija” un saruna par Šostakoviču

Publicēts: 04.10.2019.

Studija “Mistrus Media” aicina uz Vācijas un Latvijas kopražojuma dokumentālās filmas “Ļeņingradas simfonija” īpašo seansu 7. oktobrī kinoteātrī “Splendid Palace”. Filma stāsta par Dmitrija Šostakoviča 7. simfonijas atskaņojumu Ļeņingradas blokādes laikā (1941), pēc seansa par “Šostakoviča fenomenu” runās muzikoloģe Gunda Vaivode un mūziķis Normunds Šnē.

Pirmdien, 7. oktobrī kinoteātrī *Splendid Palace* populārā notikuma *Dokumentālā kino pirmdienasietvaros* notiks Vācijas un Latvijas kopražojuma dokumentālās filmas *Ļeņingradas simfonija* īpašais seanss. Pēc filmas paredzēta kinokritiķes Dairas Āboliņas un muzikoloģes, Latvijas Radio programmas *Klasika* vadītājas Gundas Vaivodes saruna ar diriģentu Normundu Šnē par mūziku kinomākslā un Šostakoviča fenomenu.

Dokumentālā filma *Ļeņingradas simfonija* ir dokudrāmas stilistikā veidots stāsts par Dmitrija Šostakoviča 7. simfonijas atskaņojumu Ļeņingradas blokādes laikā. Filma tapusi vienā no nozīmīgākajām dokumentālā kino studijām Vācijā *Gebrueder Beetz*

sadarbībā ar Latvijas filmu studiju *Mistrus Media* un Nacionālā Kino centra atbalstu.

Vācu režisora Kristiāna Freja dokudrāmas sižetiskais stāsts ir par *Ļeņingradas simfoniju* 1941. gada septembrī, kad vācu vērmahts ielencis Ļeņingradu un sākti uzlidojumi ar nolūku iznīcināt tās 2 miljonus iedzīvotāju. Dažu nedēļu laikā pilsēta kļūst par istu eli, kurā valda bads, aukstums un nāve. Šis traģēdijas uzticams hronists ir Ļeņingradas radio, un antifašistiski noskaņotais imigrants no Austrijas Fricis Fukss ik dienas ir ēterā ar savu propagandas raidījumu *Runā Ļeņingrada*. Viņš intervē vācu karagūstekņus, kuri nu ir liecinieki blokādei no pilsētas iekšienes – bezpalīdzīgi un to pašu cilvēku varā, kurus tiecās iznīcināt.

Tieši šajā drūmajā laikā Ļeņingradas diriģents Karls Eliasbergs saņem uzdevumu, no kura nedrīkst atteikties, – līdz ar dažiem Ļeņingradas Radio mūziķiem, kas vēl dzīvi, iestudēt Dmitrija Šostakoviča 7. simfoniju – ārkārtīgi sarežģītu kompozīciju, kas veltīta Ļeņingradas cīņai par eksistenci. Par spīti visiem šķēršļiem, orķestris paveic neiespējamo: īsu brīdi 1942. gada vasarā fronte tiek novirzīta sāņus, bet *Ļeņingradas simfonijas* akordi plūst cauri pilsētai, sasniedzot pat vācu frontes līniju.

Filmas video rullītis pieejams [ŠEIT](#).

Filmu veido inscenētas epizodes un dokumentālas sarunas ar Šostakoviča mūzikas pētniekiem, Šostakoviča tuviniekiem, mūsdienu Latvijas diriģentiem, filmā piedalās arī Latvijas vadošo orķestru mūziķi.

Šostakoviča 7. simfonija ir viena no diskutablākajām komponista daiļradē – tieši tai piemītošās vēsturiskuma dimensijas dēļ, un itin bieži dažādas varas to gribējušas izmantot propagandas nolūkiem. Šostakovičs gan pats teicis, ka tā nav nekāda bataliju mūzika, un pamatoti var uzskatīt, ka simfonija ir viņa paša iekšējās pasaules psiholoģiskā stāvokļa atspoguļojums.

“Skaidrs, ka šī ir kara simfonija – simtprocentīga karalaika mūzika. To var ļoti just katrā taktī – tur ir gan traģika, gan dramatisms, pat sarkasms, tur ir arī vientulība un ārkārtīgi lielas skumjas. Šī mūzika ir ļoti saistīta ar savu laiku un kontekstu. Tomēr ir ļoti problemātiski saistīt simfoniju ar vienu konkrētu sižetu – domāju, ka tas sižets ir plašāks un varbūt pat pilnīgi pretējs tam, ko tā laika padomju varas iestādes gribēja saskatīt un dzirdēt,” filmā stāsta diriģents Andris Poga.

Latviešu diriģenti pasaulē ir vieni no nozīmīgākajiem Šostakoviča interpretiem, tādēļ filmas īpašajā seansā pēc filmas paredzēta saruna ar Normundu Šnē, kurš ir arī viens no filmas dalībniekiem. “Ir diezgan grūti prognozēt, kas notiks tālāk ar Šostakoviča mūziku, jo paliek arvien mazāk cilvēku, kas tiešām saprot šo laiku. Nez vai daudz ir mūzikas vēsturē tāda pārdzīvota un uzrakstīta materiāla, kas ir tik ļoti saistīts ar šo laikmetu, ar laikmeta iespējām un ierobežojumiem, ar politisko situāciju, ar režīmu, kurš tur bija tuvumā un kurš veidoja un ļoti izmainīja šo cilvēku kaut kādā brīdī. Es par to varu tikai nojaust,” tā filmā saka diriģents Normunds Šnē.

Mūzikas dokumentālās filmas ir arvien populārāks dokumentālā kino žanrs, kura akcentēšanai pievērsušies pasaules lielākie dokumentālo filmu festivāli; 2018. gada nogalē Ziemeļvalstu dienās Lībekā filma *Ļeņingradas simfonija* tika prezentēta kā veiksmīgs Eiropas kopprodukcijas projekts. No Latvijas puses filmas veidošanā iesaistījās producenti Gints Grūbe un Elīna Gediņa-Ducena, muzikoloģe Gunda Vaivode, režisore Daina Rašenbauma, perkusionists, orķestra koordinators Edgars Saksons, diriģenti Andris Poga un Normunds Šnē.

Sadarbība ar studiju *Gebrueder Beetz* sākās Rīgā, Baltijas dokumentālo filmu foruma laikā, filma *Ļeņingradas simfonija* ir jau izrādīta festivālos Vācijā un piedzīvojusi televīzijas pirmizrādi Vācijas un Francijas televīzijas kanālā ARTE.

<https://www.nkc.gov.lv/lv/jaunums/dokumentala-filma-leningradas-simfonija-un-saruna-par-sostakovicu>